

Talousvaliokunta

Hallituksen esitys eduskunnalle katettuja joukkolainoja koskevan lainsäädännön uudistamiseksi

JOHDANTO

Vireilletulo

Hallituksen esitys eduskunnalle katettuja joukkolainoja koskevan lainsäädännön uudistamiseksi (HE 203/2021 vp): Asia on saapunut talousvaliokuntaan mietinnön antamista varten.

Asiantuntijat

Valiokunta on kuullut:

- lainsäädäntöneuvos Antti Makkonen, valtiovarainministeriö
- lakimies Maria Suominen, Finanssivalvonta
- vanhempi neuvonantaja Jukka Vauhkonen, Suomen Pankki
- kriisinratkaisuasiantuntija Maiju Harava, Rahoitusvakausvirasto
- johtava lakimies Olli Salmi, Finanssiala ry

Valiokunta on saanut kirjallisen lausunnon:

- professori Antti Suhonen

Valiokunta on saanut ilmoituksen, ei lausuttavaa:

- Suomen Hypoteekkiyhdistys
- Elinkeinoelämän tutkimuslaitos ETLA
- professori Panu Kalmi

HALLITUKSEN ESITYS

Hallituksen esitys

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista, joka tulisi korvaamaan voimassa olevan kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain. Muutokset pohjautuvat katettuja joukkolainoja koskevan direktiivin täytäntöönpanoon sekä muihin katettuja joukkolainoja koskevan sääntelyn uudistustarpeisiin.

Keskeisimmät direktiiviin pohjautuvat muutokset verrattuna voimassa olevaan lainsäädäntöön ovat katettuihin joukkolainoihin liittyvän maksuvalmiusvaatimuksen käyttöönotto ja katetun

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

joukkolainan eräpäivän siirtoa koskevien tarkempien edellytysten määrittely. Esityksessä ehdotetaan käyttöön otettavaksi jäsenvaltiokohtainen optio maksuvalmiusvaatimuksen laskemisesta katetun joukkolainan viimeisen ehdottoman eräpäivän perusteella, kun joukkolainan sopimusehtoihin liittyy mahdollisuus eräpäivän siirtoon. Direktiivistä johtuen ehdotetaan niin ikään muutoksia muun muassa luottolaitosten lupamenettelyihin ja katepooleihin sisällytettävien johdannaisopimusten sääntelyyn.

Katettuja joukkolainoja koskevaan sääntelyyn liittyviä muita ehdotuksia ovat joukkolainan vakuuksien arvonlaskennan muutokset, katettuja joukkolainoja koskevan keskijuoksuaikarajoitteen purkaminen ja väliluottotoimintamallin rajoittaminen ainoastaan konsolidointiryhmän tai talletuspankkien yhteenliittymän sisäiseksi rahoitusjärjestelyksi. Katettujen joukkolainojen merkittävyyden kasvun myötä luottolaitosten maksuvalmiusriskien arviointia koskevaa säännöstä ehdotetaan tarkennettavaksi siten, että jatkossa katettujen joukkolainojen kautta varainhankintaa toteuttavat luottolaitokset olisivat nykyistä tarkemmin velvoitettuja arvioimaan taseen sitoutuneisuuteen liittyviä riskejä niin normaalitilannetta kuin rahoitusjärjestelmää koskevaan häiriötilanteeseen varautumista silmällä pitäen.

Esitys sisältää myös eräitä katettuihin joukkolainoihin liittymättömiä muutosehdotuksia luottolaitostoiminnasta annettuun lakiin, sijoituspalvelulakiin sekä luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinsäätömuutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 8.7.2022. Muilta osin ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

Laki kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista sekä katettuja joukkolainoja koskevat lainsäädäntömuutokset on tarkoitettu tulemaan voimaan 8.7.2022. Muilta osin ehdotetut lait on tarkoitettu tulemaan voimaan mahdollisimman pian.

VALIOKUNNAN YLEISPERUSTELUT

Esityksen keskeinen sisältö. Hallituksen esityksen mukaisella uudella lailla kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista pannaan kansallisesti täytäntöön katettuja joukkolainoja koskeva direktiivi EU 2019/2162.

Direktiivissä säädetään muun muassa katetun joukkolainan haltijan rinnakkaisesta vaadeoikeudesta, katepooliin hyväksyttävistä luottosaatavista ja muista vakuuksista, katetun joukkolainan ominaisuuksista ja katepoolin sisältöä koskevista lainan liikkeeseenlaskijan tiedonjulkistamisvelvollisuuksista, katettujen joukkolainojen liikkeeseenlaskijalle asetettavasta erillisestä katepoolin maksuvalmiusvaatimuksesta, kansallisesta optiosta sallia katetun joukkolainan sopimusehtoihin mahdollisuus tarvittaessa siirtää lainan eräpäivää myöhemmäksi (soft bullet), liikkeeseenlaskua koskevasta valvonnasta ja lupamenettelyistä, liikkeeseenlaskijan oikeudesta käyttää katetusta joukkolainasta nimeä eurooppalainen katettu joukkolaina sekä direktiivin voimaantulosta ja siirtymäsäännöksistä.

Direktiivi yhdenmukaistaa katettuja joukkolainoja koskevaa lainsäädäntöä ja näin tukee tavoitettua yhtenäisistä ja avoimista eurooppalaisista arvopaperimarkkinoista.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

Hallituksen esityksessä ehdotetuilla muutoksilla täytettäisiin myös eräitä muita kuin direktiivistä johtuvia kotimaisen sääntelyn uudistustarpeita

Talousvaliokunta puoltaa ehdotetun sääntelyn hyväksymistä yksityiskohtaisissa perusteluissa tarkemmin selvitetyn, pääasiallisesti teknisluonteisin muutoksin.

Punnintoja täytäntöönpanon lainsäädäntöteknisistä ratkaisuista. Katettujen joukkolainojen liikkeeseenlasku on perustunut Euroopan unionissa kansallisiin säännöksiin ja itsesääntelyyn, eikä unionin tasoista lainsäädännöllistä viitekehystä ole ollut. Suomessa katettuihin joukkolainoihin liittyvät kansalliset säännökset ovat sisältyneet suurelta osin kiinnitysluottopankkitoiminnasta annettuun lakiin (688/2010).

Suomen voimassa oleva lainsäädäntö kattaa direktiivin keskeisimmät sisällölliset vaatimukset jo nykyiselläänkin. Suurimmat muutostarpeet Suomen lainsäädäntöön liittyvät katepoolin maksuvalmiusvaatimukseen ja katetun joukkolainan eräpäivän siirtoa koskeviin edellytyksiin, katettuja joukkolainaohjelmia koskevaan lupamenettelyyn sekä johdannaisista aiheutuvien velvoitteiden lukeutumisesta katepoolin kattavuuden piiriin ja johdannaisista aiheutuvien saatavien kuulumisesta katevaroihin.

Talousvaliokunta puoltaa hallituksen esityksen mukaista implementointitapaa. Talousvaliokunta arvioi, että direktiivi jättää riittävästi tilaa kansallisille lainsäädäntöratkaisuille ja että tuo liikkumavara on käytetty tarkoituksenmukaisesti.

Erityisen tärkeänä talousvaliokunta pitää ehdotettua kiinnitysluottopankkilain (1. lakiehdotus) 49 §:n säännöstä, joka mahdollistaa kiinnitysluottopankin tai kiinnitysluottopankkitoimintaan luvan saaneen luottolaitoksen sulautumisen tai liiketoiminnan luovutuksen luottolaitokseen, jolla ei ole vielä luovutushetkellä kiinnitysluottopankkitoimintaan oikeuttavaa toimilupaa. Tämän voidaan arvioida edesauttavan kiinnitysluottopankin tai kiinnitysluottopankkitoimintaan luvan saaneen luottolaitoksen käsittelyä kriisinratkaisun yhteydessä toteutettavassa sulautumisessa tai liiketoiminnan luovutuksessa.

Talousvaliokunta pitää tervetulleena myös luottolaitostoinnasta annetun lain (2. lakiehdotus) 9 luvun 17 §:n 5 momentin täsmennystä, jolla taseen sitoutumisen arvioinnissa otettaisiin huomioon myös luottolaitoksen kriisinratkaisusuunnitelma ja elvytysuunnitelman toimintavaihtoehtojen riittävyys.

Soft bullet. Direktiivin mukaan jäsenvaltiot voivat kansallisessa lainsäädännössään mahdollistaa sopimusehdot, joiden mukaisesti liikkeeseenlaskijalla on tietyissä tilanteissa oikeus lykätä katetun joukkolainan erääntymistä. Tätä optiota käytettäessä kansallisessa lainsäädännössä on määriteltävä eräpäivän siirtoa koskevat edellytykset. Lisäksi siirtoa koskevat ehdot on sisällytettävä joukkolainan sopimusehtoihin. Hallituksen esityksessä ehdotetaan, että tämä ns. soft bullet -rakenne sisällytetään lainsäädäntöömme.

Katetun joukkolainan liikkeeseenlaskijalla tulee vastaisuudessa olla riittävästi likvidejä varoja kattamaan katetusta joukkolainasta aiheutuvat nettoulosvirtaukset seuraavien 180 päivän aikana. Vaatimus koskee myös katettujen joukkolainojen pääoman takaisinmaksua sen erääntyessä. Mi-

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

käli lainan sopimusehtoihin sisältyy edellä mainittu eräpäivän siirtämistä koskeva ehto, direktiivi antaa jäsenvaltiokohtaisen option määrittää 180 päivän ulosvirtaukset kattava maksuvalmiuspuskuri, joka perustuu joko katetun joukkolainan alkuperäiseen erääntymisajankohtaan tai soft bullet -option määrittämään jatkettuun viimeiseen ehdottomaan eräpäivään. Hallituksen esityksessä ehdotetaan maksuvalmiusvaatimuksen pohjautumista soft bullet -option viimeiseen ehdottomaan eräpäivään riippumatta siitä, käytetäänkö pidennysoptiota.

Talousvaliokunta toteaa, että vaikka maksuvalmiusvaatimuksen perustaminen viimeiseen jatkettuun ehdottomaan eräpäivään on mahdollista kansallisen liikkumavaran rajoissa, tämän salliminen voi heikentää suomalaisen katetun joukkolainan laatumielikuvaa sijoittajien ja luottoluokitajien silmissä, erityisesti verrattuna sellaisiin katettuihin joukkolainoihin, joissa katepoolin maksuvalmiuspuskuri määräytyy alkuperäisen eräpäivän mukaan. Soft bullet -rakenne on kuitenkin vakiintunut piirre katettujen joukkolainojen markkinoilla, ja siksi talousvaliokunta puoltaa sen sisällyttämistä kansalliseen sääntelyymme.

Asuntoluotot. Hallituksen esityksessä esitetään katetun joukkolainan katepooliin sisältyvän asuntoluoton vakuusarvon korottamista 70 prosentista 80 prosenttiin. Korottamisen seurauksena luototussuhteeltaan suurista luotoista aiempaa suurempi osuus voitaisiin laskea katepooliin. Katepoolien kokojen kasvu puolestaan mahdollistaisi aiempaa suurempien katettujen joukkolainojen myöntämisen ja lisäisi katettujen joukkolainojen houkuttelevuutta pankkien varainhankinnan lähteenä. Muutos saattaa siten kannustaa luottolaitoksia kasvattamaan katettujen joukkolainojen osuutta varainhankinnassaan. Tämä voi lisätä pankkien jo ennestään suuria altistumia Suomen ja Pohjoismaiden asunto- ja kiinteistömarkkinoiden riskeille.

Luotot asuntoyhteisöille. Asuntoyhteisöille myönnettyjen luottojen määrä ja osuus suomalaisten pankkien luotonannosta ovat kasvaneet viime aikoina. On tärkeää, että katettujen joukkolainojen liikkeeseenlaskijat velvoitetaan raportoimaan asuntoyhteisöille myönnettyjen luottojen osuudet ja muut tarpeelliset tiedot katepooliin sisältyvistä luotoista neljännesvuosittaisessa raportoinnissaan.

Arvio vaikutuksista Suomessa. Katetut joukkolainat muodostavat merkittävän varainhankintakanavan luottolaitoksille. Katettujen joukkolainojen markkinalle onkin kehittynyt joukko hyvin toimivia käytänteitä. Direktiivi ja sen täytäntöönpanemiseksi annettu lainsäädäntöesitys ovat luonteeltaan valtaosin jo olemassa olevia käytäntöjä kodifioivia. Lainsäädännön asettamat minimivaatimukset käytännössä ylitetään itsesääntelyn ja vakiintuneiden käytäntöjen vuoksi. Ehdotettujen muutosten ei siten arvioida merkittävästi muuttavan sääntelyn kohteina olevien tahojen toimintaedellytyksiä.

Viranomaisen ja valvonnan kohteina olevien laitosten resurssien käytön näkökulmasta on kuitenkin tärkeää, että uusissa lupamenettelyssä hyödynnetään siirtymäsäännösten mahdollistamat joustot voimassa olevan lainsäädännön mukaisten lupien haltijoiden osalta.

VALIOKUNNAN YKSITYISKOHTAISET PERUSTELUT

1. Laki kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista

2 §. Määritelmät. Talousvaliokunta ehdottaa, että lain selkeyden vuoksi sitä täsmennetään lisäämällä siihen luottolaitoksen tarkka määritelmä. Määritelmiä koskevaan pykälään lisätään uusi 6 kohta.

9 §. Valvonta. Talousvaliokunta pitää perusteltuna, että pykälän 4 momenttia täsmennetään siltä osin kuin säännöksessä määrätään Finanssivalvonnan julkaisemista tiedoista.

10 §. Katetun joukkolainan sallitut vakuudet. Talousvaliokunta katsoo, että pykälän 2 momenttia tulee täsmentää siten, että siinä tehdään selkeämmin ero maksuvalmiusvaatimuksen ja täytevakuuksien välillä.

15 §. Kiinteistövakuudellisen luoton vakuuden arviointi. Talousvaliokunta katsoo, että pykälää tulee selkeyttää. Pykälän otsikkoa tulee täsmentää, 1 momenttia muuttaa ja lisätä uusi 2 momentti. Muutoksen johdosta ehdotetut 2 ja 3 momentti siirtyvät 3 ja 4 momenteiksi. Nämä muutokset heijastuvat tämän lain 23 §:ään, johon ehdotettu 2 momentti tulee poistaa.

18 §. Täytevakuudet. Talousvaliokunta katsoo, että pykälän 1 momenttia tulee täsmentää siten, että siinä tehdään selkeämmin ero maksuvalmiusvaatimuksen ja täytevakuuksien välillä. Lisäksi pykälää tulee täydentää uudella 4 momentilla.

19 §. Katepooli. Talousvaliokunta katsoo, että pykälän 2 momenttiin tulee lisätä uusi 5 kohta, jolloin säännöksessä tehdään selkeämmin ero maksuvalmiusvaatimuksen ja täytevakuuksien välillä.

20 §. Katepooliin sisältyvien vakuuksien tuottama etuoikeus. Talousvaliokunta katsoo, että pykälän 1 momenttia tulee muuttaa siten, että säännöksessä huomioidaan myös joukkolainaohjelmista erillisiin liikkeeseenlaskuihin liittyvät hallinnointi- ja selvityskulut.

22 §. Katepoolin koostumukseen liittyvät rajoitteet. Talousvaliokunta katsoo, että pykälän 1 momenttia tulee muuttaa kielelliseltä ilmaisultaan tarkemmaksi ja sen 3 kohta tulee poistaa. Lisäksi pykälään tulee lisätä uusi, säännöstä selventävä 2 momentti, jolloin ehdotettu 2 momentti siirtyy 3 momentiksi.

23 §. Katepoolin vakuusarvostus. Aiemmin tämän lain 15 §:ään tehtyjen muutosten johdosta pykälän 2 momentti tulee poistaa. Tämän johdosta ehdotettu 3 momentti siirtyy 2 momentiksi.

24 §. Katepoolin kokonaisarvoa koskevat vaatimukset. Talousvaliokunta katsoo, että pykälän 5 momenttia tulee muuttaa. Säännöksestä tulee poistaa vaatimus johdannaissopimusten arvostamisesta markkina-arvoon nykyarvoperusteisessa laskentamenetelmässä. Samassa momentissa nimellisarvoperusteinen laskentatapa on tarkoituksenmukaisinta säännellä siten, että säännöksessä huomioidaan ainoastaan valuuttajohdannaissopimusten vaikutus, kun määritellään katepooliin sisältyvien vakuuksien ja katetuista joukkolainoista aiheutuvien velvoitteiden arvoa.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

26 §. Johdannaissopimukset kiinnitysluottopankkitoiminnassa. Talousvaliokunta katsoo, että koska sääntelyllä tavoitellaan sitä, että johdannaisia koskeva eriyttämisvelvollisuus koskee nimenomaan sellaisia johdannaisia, jotka suojaavat katettuja joukkolainoja tai niiden vakuutena olevia katepooleja, tulee pykälän 1 momenttia täsmentää.

27 §. Joukkolainarekisteri. Talousvaliokunta katsoo, että pykälän 1 momenttiin tulee tehdä rekisterin ajantasaisuutta ja merkintöjen luotettavuutta koskeva täydennys.

28 §. Joukkolainarekisteriin merkittävät tiedot katetuista joukkolainoista. Talousvaliokunta katsoo, että joukkolainaosuuksien määrä tulee poistaa joukkolainarekisteriin merkittävistä tiedoista. Pykälän 1 momentin 4) kohta tulee poistaa, jolloin ehdotettujen 5—8 kohtien numerointi muuttuu. Ehdotettuun 7 kohtaan, joka muutoksen myötä muuttuu 6 kohdaksi, tulee tehdä lisäys, josta käy ilmi, että kysymys on nimenomaan joukkolainoista.

31 §. Katepoolin maksuvalmiusvaatimus. Talousvaliokunta katsoo, että pykälän 1 momenttia tulee täsmentää viittauksella tämän lain 18 §:ään.

33 §. Väliluottojen myöntäminen. Talousvaliokunta katsoo, että pykälän sanamuotoa on syytä selkeyttää. Muutos on yksinomaan kielellinen.

35 §. Väliluottojen myöntäminen. Talousvaliokunta katsoo, että pykälän 2 momentin sanamuotoa on syytä täsmentää siten, että momentti koskee ainoastaan konkurssia ja selvitystilaa.

36 §. Katettuja joukkolainoja koskeva säännöllinen tiedonantovelvollisuus. Talousvaliokunta katsoo, että pykälän 1 momentin sanamuotoa on syytä selkeyttää.

44 §. Sopimusjärjestelyt ja maksuvalmiusluotto. Talousvaliokunta katsoo, että pykälän 3 momenttia on syytä täydentää joukkolainarekisteriin merkittävien tietojen osalta. Lisäksi pykälään tulee lisätä uudeksi 4 momentiksi säännös, joka selkeyttää katettujen joukkolainojen vakuuksien hallinnontiin liittyviä velvoitteita selvitystilan tai konkurssin alkamisen jälkeen.

51 §. Ennen tämän lain voimaantuloa liikkeeseen laskettuihin katettuihin joukkovelkakirjalainoihin sovellettavat säännökset. Talousvaliokunta katsoo, että uuden lain soveltamisen tulee olla mahdollinen myös ennen lain voimaantuloa liikkeeseen laskettuihin joukkovelkakirjalainoihin. Sovellettavan lain muutoksen on tapahduttava kuitenkin sopimusehtojen muutoksella tai ehdoissa sovitun muutosmekanismin kautta.

Pykälän 2 momentista tulee poistaa viittaus 38 §:ään.

Pykälään tulee lisätä uusi 4 momentti.

VALIOKUNNAN PÄÄTÖSEHDOTUS

Talousvaliokunnan päätösehdotus:

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

Eduskunta hyväksyy muuttamattomana hallituksen esitykseen HE 203/2021 vp sisältyvät 2.—5. lakiehdotuksen.

Eduskunta hyväksyy muutettuna hallituksen esitykseen HE 203/2021 vp sisältyvän 1. lakiehdotuksen. (Valiokunnan muutosehdotukset)

Valiokunnan muutosehdotukset

1.

Laki

kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista

Eduskunnan päätöksen mukaisesti säädetään:

1 luku

Yleiset säännökset

1 §

Soveltamisala

Tässä laissa säädetään oikeudesta harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa sekä tällaiselle toiminnalle asetettavista vaatimuksista ja toiminnan valvonnasta.

Lisäksi tässä laissa säädetään katetuista joukkolainoista, niiden liikkeeseenlaskusta, vakuuksista sekä katettuihin joukkolainoihin liittyvistä tiedonantovelvollisuuksista.

2 §

Määritelmät

Tässä laissa tarkoitetaan:

1) *kiinnitysluottopankkitoiminnalla* liiketoimintaa, jossa lasketaan liikkeeseen tässä laissa tarkoitettuja katettuja joukkolainoja; kiinnitysluottopankkitoimintana ei kuitenkaan pidetä sellaista liiketoimintaa, jossa lasketaan liikkeeseen ainoastaan sellaisia joukkolainoja, joilla ei ole muuta vakuutta kuin julkisyhteisön antama takaus;

2) *kiinteistövakuudellisella luotolla* 11 §:ssä tarkoitettua asuntoluottoa ja liikekiinteistöluottoa;

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

- 3) *julkisyhteisöluotolla* 11 §:ssä tarkoitettua julkisyhteisöluottoa;
- 4) *väliluotolla* luottoa, jonka kiinnitysluottopankki on myöntänyt talletuspankille tai luottoyhteisölle tämän lain 7 luvussa säädettyin edellytyksin;
- 5) *katetulla joukkolainalla* joukkovelkakirjalainaa, jonka velallisena on liikkeeseenlaskija ja jonka vakuutena on tämän lain säännösten mukaisesti asetettu katepooli;
- 6) *luottolaitoksella luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 7 §:n 1 momentissa* tarkoitettua luottolaitosta;
- 7) *kiinnitysluottopankilla* osakeyhtiömuotoista luottoyhteisöä, joka ei saa harjoittaa muuta kuin 5 §:ssä säädettyä liiketoimintaa;
- 8) *talletuspankilla* luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 8 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta;
- 9) *luottoyhteisöllä* luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 10 §:ssä tarkoitettua luottolaitosta;
- 10) *liikkeeseenlaskijalla* kiinnitysluottopankkia tai muuta luottolaitosta, jolla on oikeus harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa;
- 11) *katepoolilla* yhden tai useamman yksilöidyn katetun joukkolainan sekä niihin liittyvien velvoitteiden vakuuksien joukkoa, jotka ovat joukkolainarekisteriin merkittyinä eriytettynä liikkeeseenlaskijan ja väliluoton velallisena olevan luottolaitoksen muista varoista ja joista katetun joukkolainan haltijoilla sekä muilla tässä laissa tarkoitetuilla velkojilla on oikeus saada suoritus ennen muita velkojia;
- 12) *kriisinratkaisuviranomaisella* Rahoitusvakuusvirastoa ja yhdenmukaisten sääntöjen ja yhdenmukaisen menettelyn vahvistamisesta luottolaitosten ja tiettyjen sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisua varten yhteisen kriisinratkaisumekanismin ja yhteisen kriisinratkaisurahaston puitteissa sekä asetuksen (EU) N:o 1093/2010 muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 806/2014 (*EU:n kriisinratkaisuasetus*) 42 artiklassa tarkoitettua yhteistä kriisinratkaisuneuvostoa;
- 13) *kriisinratkaisulla* luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 1 luvun 3 §:n 1 momentin 22 kohdassa tarkoitettua kriisinratkaisua ja EU:n kriisinratkaisuasetuksen 3 luvussa tarkoitettua kriisinratkaisua.

2 luku

Kiinnitysluottopankkitoimintaa koskevat edellytykset ja toiminnan valvonta

3 §

Luvanvaraisuus

Kiinnitysluottopankkitoimintaa saa harjoittaa ainoastaan 8 §:ssä tarkoitettun luvan saanut kiinnitysluottopankki tai muu luottolaitos.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

4 §

Kiinnitysluottopankille myönnettävä luottoyhteisön toimilupa

Kiinnitysluottopankille on myönnettävä luottoyhteisön toimilupa, jonka mukaan luottoyhteisön on sallittua harjoittaa ainoastaan 5 §:ssä säädettyä liiketoimintaa. Toimiluvasta on käytävä ilmi, että luottoyhteisö on tässä laissa tarkoitettu kiinnitysluottopankki. Toimilupa ja toimiluvan myöntämiseen sovelletaan muutoin luottolaitostoinnasta annetun lain 4 lukua.

Kiinnitysluottopankin on lisäksi haettava 8 §:ssä tarkoitettu lupa kiinnitysluottopankkitoimintaan.

5 §

Kiinnitysluottopankille sallittu liiketoiminta

Luottolaitostoinnasta annetun lain 5 luvun 2 §:ssä säädetystä poiketen kiinnitysluottopankki ei saa harjoittaa muuta liiketoimintaa kuin kiinnitysluottopankkitoimintaa tässä laissa säädetyn mukaisesti ja tässä pykälässä säädettyä toimintaa.

Kiinnitysluottopankki saa myöntää ja hankkia omistukseensa kiinteistövakuudellisia luottoja, väliluottoja ja julkisyhteisöluottoja sekä harjoittaa tällaiseen liiketoimintaan läheisesti liittyvää toimintaa. Kiinnitysluottopankki ei saa omistaa muita kuin sellaisia kiinteistöjä, osakkeita ja osuuksia, joiden omistaminen on kiinnitysluottopankin liiketoiminnan kannalta tarpeellista.

Kiinnitysluottopankki saa sen lisäksi, mitä 1 momentissa säädetään, sijoittaa varojaan ainoastaan sellaisiin saamisiin, joihin luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten vakavaraisuusvaatimuksista ja asetuksen (EU) N:o 648/2012 muuttamisesta annetussa Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksessa (EU) N:o 575/2013, jäljempänä *EU:n vakavaraisuusasetus*, säädettyä vakavaraisuusvaatimusta laskettaessa saadaan mainitun asetuksen 113 artiklan nojalla soveltaa 0 tai 20 prosentin riskipainotusta. Varoja saadaan lisäksi sijoittaa muihin arvopaperimarkkinalain (746/2012) 2 luvun 1 §:n 1 momentin 2 kohdassa tarkoitettuihin sekä 3 kohdassa tarkoitettuihin, 2 kohdassa tarkoitettuihin arvopapereihin viittaaviin arvopapereihin, jotka ovat kaupankäynnin kohteena säännellyllä markkinalla tai hakemuksesta kaupankäynnin kohteena monenkeskisessä kaupankäyntijärjestelmässä taikka niitä vastaavan kaupankäynnin kohteena Euroopan talousalueen ulkopuolella sijaitsevassa kolmannessa maassa.

Kiinnitysluottopankki saa kuitenkin omistaa sellaisia kiinteistöjä, osakkeita ja osuuksia, jotka ovat joutuneet kiinnitysluottopankin haltuun maksamatta jääneen saamisen vakuutena.

6 §

Johdon ja henkilöstön erityiset ammattitaitovaatimukset

Sen lisäksi, mitä luottolaitostoinnasta annetussa laissa säädetään luottolaitoksen johdon sopivuudesta ja luotettavuudesta, kiinnitysluottopankkitoimintaa johtavilla ja kiinnitysluottopankkitoimintaan liittyvissä tehtävissä toimivalla henkilöstöllä on kokonaisuutena oltava katettujen joukkolainojen liikkeeseenlaskua ja hallinnointia varten riittävä koulutuksella tai ammattikokeuksella osoitettu osaaminen. Kiinnitysluottopankkitoiminnassa on erityisesti oltava edustettu-

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

na riittävä velkainstrumenttien markkinoita, luotonantoa sekä tietojärjestelmiä koskeva osaaminen.

7 §

Kiinnitysluottopankin toiminimi

Ainoastaan kiinnitysluottopankki saa käyttää toiminimessään tai muuten toimintaansa osoittamaan sanaa kiinnitysluottopankki tai hypoteekkipankki.

8 §

Kiinnitysluottopankkitoimintaan oikeuttava lupa

Kiinnitysluottopankin ja muun luottolaitoksen on haettava Finanssivalvonnalta lupa kiinnitysluottopankkitoimintaan. Lupa voidaan myöntää kiinnitysluottopankille tai luottolaitostoinnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 1 momentissa tarkoitettulle luottolaitokselle, joka täyttää tässä laissa säädetyt edellytykset kiinnitysluottopankkitoiminnan harjoittamiselle. Lupa oikeuttaa tässä laissa säädetyt edellytykset täyttävien katettujen joukkolainojen liikkeeseenlaskuun.

Finanssivalvonnan on myönnettävä lupa, jos saadun selvityksen perusteella voidaan varmistua, että:

1) hakemuksessa on esitetty riittävän kattava liiketoimintasuunnitelma, jonka mukaan luottolaitos kykenee harjoittamaan kiinnitysluottopankkitoimintaa suunnitellussa laajuudessa;

2) luottolaitoksella on sijoittajansuojan kannalta riittävät menettelytavat katepooleihin sisällytettävien luottosaatavien hyväksymiseksi, muuttamiseksi, uudistamiseksi ja jälleenrahoittamiseksi;

3) luottolaitos täyttää tässä laissa säädetyt katepoolien hallinnointia ja arvonseurantaa koskevat edellytykset;

4) kiinnitysluottopankkitoimintaa johtavien ja kiinnitysluottopankkitoimintaan osallistuvan henkilöstön ammattitaitovaatimukset täyttyvät 6 §:ssä säädetyllä tavalla;

5) tavoite kiinnitysluottopankkitoiminnan suhteelliseksi osuudeksi koko luottolaitoksen liiketoiminnasta on asetettu luottolaitostoinnasta annetun lain 9 luvun 17 §:n 5 momentin mukaisesti siten, että tavoite ei vaaranna liikkeeseenlaskijan tai väliluoton velallisena olevan luottolaitoksen jälleenrahoitusta; ja

6) Finanssivalvonnalla ei ole tiedossaan seikkaa, jonka perusteella liikkeeseenlaskijan tai väliluoton velallisena olevan luottolaitoksen maksuvalmius, vakavaraisuus, taloudellinen asema muutoin, tai riskienhallinta olisi vaarantumassa.

Lupamenettelystä ja lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä voidaan antaa tarkempia säännöksiä valtiovarainministeriön asetuksella.

9 §

Valvonta

Kiinnitysluottopankkitoimintaa valvoo Finanssivalvonta.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

Finanssivalvonnan on valvottava, että katettujen joukkolainojen liikkeeseenlaskussa noudetaan tätä lakia ja että kiinnitysluottopankkitoiminta täyttää tässä laissa asetetut vaatimukset.

Finanssivalvonnan ja kriisinratkaisuviranomaisen on toimittava tarkoituksenmukaisessa yhteistyössä sen varmistamiseksi, että katettujen joukkolainojen hallinnointia pystytään jatkamaan kriisinratkaisusta huolimatta.

Finanssivalvonnan on julkaistava [internetsivuillaan](#) tiedot Suomessa voimassa olevasta katetuista joukkolainoista koskevasta sääntelystä, tämän lain 8 §:ssä tarkoitetun kiinnitysluottopankkitoimintaan oikeuttavan luvan saaneista luottolaitoksista sekä näiden liikkeeseen laskemista katetuista joukkolainoista.

3 luku

Katetun joukkolainan vakuudet

10 §

Katetun joukkolainan sallitut vakuudet

Katettujen joukkolainojen vakuutena saa käyttää ainoastaan 11 §:ssä tarkoitettuja luottosaatavia ja 18 §:ssä tarkoitettuja täytevakuuksia.

Katettujen joukkolainojen vakuutena ovat lisäksi johdannaissopimuksiin perustuvat saatavat 26 §:n mukaisesti ja vakuutuskorvauksiin perustuvat saatavat 16 §:n mukaisesti ja maksuvalmiusvaatimuksen kattamiseen käytettävät varat 31 §:n mukaisesti. Ainoastaan liikkeeseenlaskija tai 33 §:ssä tarkoitettun väliluoton velallisenä toimiva luottolaitos saa asettaa vakuuden katetulle joukkolainalle.

11 §

Luottosaatavat

Liikkeeseenlaskija saa käyttää katetun joukkolainan vakuutena seuraavia luottosaatavia edellyttäen, että ne täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 129 artiklassa säädetyt vaatimukset:

1) luotto, jonka vakuutena on pääasiassa asumiskäyttöön tarkoitettuun maakaaren (540/1995) 16 luvun 1 §:n tai 19 luvun 1 §:n mukaan kiinnityskelpoiseen kohteeseen vahvistettu kiinnitys tai asunto-osakeyhtiölain (1599/2009) 1 luvun 2 §:ssä tarkoitettun asunto-osakeyhtiön osakkeet tai niihin rinnastettavat osakkeet, osuudet tai asumisoikeus, taikka edellä lueteltuihin vakuuksiin rinnastettava, Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitseva vakuus (*asuntohuolto*);

2) luotto, jonka vakuutena on liike- tai toimistokäyttöön tarkoitettuun maakaaren 16 luvun 1 §:n tai 19 luvun 1 §:n mukaan kiinnityskelpoiseen kohteeseen vahvistettu kiinnitys, liike- tai toimistotilojen hallintaan oikeuttava asunto-osakeyhtiön tai asunto-osakeyhtiölain 28 luvun 2 §:ssä tarkoitettun keskinäisen kiinteistöosakeyhtiön osake taikka edellä lueteltuihin vakuuksiin rinnastettava Euroopan talousalueeseen kuuluvassa valtiossa sijaitseva vakuus (*liikekiinteistöhuolto*);

3) luotto, joka on myönnetty EU:n vakavaraisuusasetuksen 129 artiklan 1 kohdan a tai b alakohdassa säädetyt edellytykset täyttävälle valtiolle, kunnalle, keskuspankille tai muulle julkisyh-

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

teisölle, sekä luotto, jonka täytenä vakuutena on tällaisen myöntämä omavelkainen takaus (*julkisyhteisöluotto*).

12 §

Kiinteistövakuudellisen luoton vakuuden arvo

Kiinteistövakuudellinen luotto ei saa joukkolainarekisteriin merkitsemisen ajankohtana ylittää vakuutena olevan omaisuuden käypää arvoa.

13 §

Luottosaatavan valuutta

Katetun joukkolainan vakuudeksi asetetun luottosaatavan on oltava saman valuutan määräinen kuin katettu joukkolaina on tai valuuttariski on suojattava johdannaissopimuksella.

14 §

Luottosaatavaan liittyvät sopimusmuutokset

Luottosaatavan asettaminen katetun joukkolainan vakuudeksi ei estä liikkeeseenlaskijaa eikä väliluoton velallisena olevaa luottolaitosta sopimasta luoton ennaikaisesta maksamisesta, luottoehtojen muutoksista velallisen kanssa, vakuuden korvaamisesta toisella tässä laissa edellytetyllä vakuudella, eikä muutoinkaan rajoita velkojalle kuuluvia oikeuksia.

15 §

Kiinteistövakuudellisen luoton vakuuden arvonmääritys ja seuranta

Kiinteistövakuudellinen luotto voidaan hyväksyä vakuudeksi vain, jos sen vakuuden käypä arvo on luottoa myönnettäessä määritelty noudattaen EU:n vakavaraisuusasetuksen ja luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun 10 §:n säännöksiä sekä Finanssivalvonnan luottolaitostoiminnasta annetun lain 9 luvun 24 §:n nojalla luottoriskin hallinnasta antamia määräyksiä. ~~Liikkeeseenlaskija saa hyödyntää vakuuden käyvän arvon seurantaan luotettavaa tilastollista menetelmää.~~

Liikkeeseenlaskijan on seurattava kiinteistövakuudellisten luottojen vakuuksien käypää arvoa vähintään neljännesvuosittain 1 momentissa tarkoitetulla tavalla perustuen kiinteistöjen markkina-arvojen kehitystä kuvaavaan luotettavaan tilastolliseen menetelmään tai muutoin luotettavalla tavalla.

Liikekiinteistöluottojen ja yli kolmen miljoonan euron suuruisten asuntoluottojen vakuutena olevista osakkeista ja kiinteistöistä on hankittava kiinteistörahastolaissa (1173/1997) tarkoitettu riippumattoman ja ulkopuolisen, Keskuskauppakamarin hyväksymän kiinteistönarvioitsijan laatima arvio.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä kiinteistövakuudellisen luoton vakuuden arvoinnissa käytettävissä menetelmistä.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

16 §

Vakuuksiin kohdistuvien vahinkoriskien vakuuttaminen

Liikkeeseenlaskijan on huolehdittava, että katepooliin sisältyvien kiinteistövakuudellisten luottojen vakuuksiin kohdistuvat vahinkoriskit on asianmukaisesti vakuutettu.

Katetun joukkolainan vakuutena olevaan luottosaatavaan liittyvä, pantinhaltijan eduksi tuleva vakuutuskorvaus on voimassa myös katetun joukkolainan haltijoiden hyväksi.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä riittävästä vakuutusturvasta ja vakuutusturvan seurannasta.

17 §

Luottosaatavan hankkiminen katetun joukkolainan vakuustarkoituksiin

Jos liikkeeseenlaskija hankkii toiselta luottolaitokselta katepooliin sisällyttämistä varten kiinteistövakuudellisen luoton tai julkisyhteisöluoton, liikkeeseenlaskijan on varmistettava asianmukaisesti, että hankittavat luotot ja niiden vakuudet täyttävät katettujen joukkolainojen vakuuksille tässä laissa asetetut vaatimukset.

Jos kiinteistövakuudellisen luoton alkuperäinen velkoja ei ole luottolaitos, liikkeeseenlaskijan on arvioitava käytettyjen luottokelpoisuuden arviointimenetelmien riittävyys ja asianmukaisuus tai arvioitava kattavasti uudelleen luotonsaajien luottokelpoisuus. Jos luottokelpoisuuden arviointimenetelmien ei havaita olevan vastaavalla tasolla kuin, mitä luottolaitoksiin sovellettavat säännökset ja määräykset luottoriskien hallinnasta edellyttävät, luotonsaajien luottokelpoisuus on arvioitava uudelleen.

Mitä tässä pykälässä säädetään, sovelletaan myös kiinteistövakuudellisen luoton ja julkisyhteisöluoton asettamiseen katetun joukkolainan vakuudeksi osana 7 luvun mukaista väliluottoihin perustuvaa katettujen joukkolainojen liikkeeseenlaskua.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä luottojen ja niiden vakuuksien laadun arvioinnissa sovellettavista menettelytavoista.

18 §

Täytevakuudet

Katetun joukkolainan vakuutena saa käyttää ~~31 §:ssä tarkoitetun maksuvalmiusvaatimuksen kattamiseksi tai~~ täydentävänä vakuutena väliaikaisesti seuraavia EU:n vakavaraisuusasetuksen 129 artiklassa säädetty edellytykset täyttäviä täytevakuuksia:

1) EU:n vakavaraisuusasetuksen 460 artiklan perusteella annetussa delegoidussa asetuksessa määriteltyjä 1, 2A tai 2B tasolle lukeutuvia luottolaitoksen maksuvalmiusvaatimuksen kattamiseen kelpoisia varoja;

2) EU:n vakavaraisuusasetuksen 129 artiklan 1 kohdan c alakohdassa tarkoitettuja lyhytaikaisia saamia luottolaitoksilta tai lyhytaikaisia talletuksia.

Täytevakuuksina ei saa käyttää varoja, joiden vastapuoli on katsottava maksukyvyttömäksi EU:n vakavaraisuusasetuksen 178 artiklassa tarkoitettulla tavalla tai jotka ovat liikkeeseenlaskijan itsensä tai siihen sidoksissa olevan yhteisön liikkeeseen laskemia rahoitusvälineitä.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

Täytevakuuksien käyttöä on pidettävä väliaikaisena, jos:

1) kiinteistövakuudellisia luottoja tai julkisyhteisöluottoja ei ole ehditty myöntää tai rekisteröidä katepooliin; tai

2) katepoolin kokonaisarvo ei muutoin täyttäisi 4 luvussa mainittuja ehtoja.

Edellä tässä pykälässä tarkoitetut varat luetaan täytevakuuksiksi siltä osin kuin niitä ei käytetä 31 §:ssä tarkoitetun maksuvalmiusvaatimuksen kattamiseksi.

4 luku

Katepooli

19 §

Katepooli

Liikkeeseenlaskijan on perustettava katettujen joukkolainojen vakuuksia varten vähintään yksi katepooli. Kukin katettu joukkolainaa saa kuulua ainoastaan yhden katepoolin piiriin.

Katepooli muodostuu seuraavista vakuuksista, jotka on merkitty 31 §:ssä tarkoitettuun joukkolainarekisteriin:

1) 11 §:ssä tarkoitetut luottosaatavat;

2) 16 §:ssä tarkoitetut vakuutuskorvaukseen perustuvat saatavat;

3) 18 §:ssä tarkoitetut täytevakuudet;

4) 26 §:ssä tarkoitettuihin johdannaissopimuksiin perustuvat saatavat.

5) 31 §:ssä tarkoitetun maksuvalmiusvaatimuksen kattamiseen käytettävät varat

20 §

Katepooliin sisältyvien vakuuksien tuottama etuoikeus

Katepooliin sisältyvät vakuudet ovat kaikkien sen kattamien katettujen joukkolainojen pääomien ja korkojen, katettuihin joukkolainoihin liittyviin johdannaissopimuksiin perustuvien velvoitteiden sekä ~~joukkolainaohjelman liittyvien~~ hallinnointi- ja selvityskulujen vakuutena.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen velvoitteiden velkojilla on oikeus saada suoritus katepooliin sisältyvistä vakuuksista ennen liikkeeseenlaskijan tai väliluoton velallisenä olevan luottolaitoksen muita velkojia. Etuoikeuden piiriin kuuluvat myös vakuuksille kertyvä korko, tuotto sekä niiden sijaan tullut omaisuus.

Tässä pykälässä tarkoitettu etuoikeus perustetaan merkitsemällä vakuus joukkolainarekisteriin. Joukkolainarekisteriin merkittävistä tiedoista säädetään 5 luvussa.

Katepoolin maksuvalmiusluottoon liittyvästä velkojan etuoikeudesta säädetään 44 §:n 3 momentissa.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

21 §

Vakuudeksi asettamisen muut oikeusvaikutukset

Liikkeeseenlaskijan tai väliluoton velallisen katetulle joukkolainalle tämän lain sekä katettua joukkolainaa ja väliluottoa koskevien sopimusehtojen mukaan asettama joukkolainarekisteriin merkitty vakuus ei peräydy takaisinsaannista konkurssipesään annetun lain (758/1991) perusteella.

Katetun joukkolainan vakuudeksi joukkolainarekisteriin merkittyä vakuutta ei saa ulosmitata kiinteistövakuudellisen luoton tai julkisyhteisöluoton myöntäneen tahon, väliluoton velallisena olevan luottolaitoksen tai liikkeeseenlaskijan velasta eikä niihin saa kohdistaa tällaiseen velkaan liittyvää turvaamistointia.

Liikkeeseenlaskijan tai väliluoton velallisena olevan luottolaitoksen velkoja ei saa näiden selvitystilassa tai konkurssissa kuitata saatavaansa katepooliin sisältyvää vakuutta vastaan, jollei tässä laissa muuta säädetä.

Liikkeeseenlaskija ja väliluoton velallinen eivät saa ilman Finanssivalvonnan lupaa luovuttaa eivätkä pantata katettujen joukkolainojen vakuuksina olevia kiinteistövakuudellisia luottoja ja julkisyhteisöluottoja. Kiellon vastainen luovutus tai panttaus on tehoton.

22 §

Katepoolin koostumukseen liittyvät rajoitteet

Katepooliin saa sisällyttää enintään:

1) liikekiinteistöluottoja enintään 10 prosenttia katepoolin nimellisarvoisesta kokonaisarvosta, ellei joukkolainan ehdoissa toisin ole sovittu;

2) täytevakuuksia enintään 20 prosenttia katepoolin nimellisarvoisesta kokonaisarvosta;

~~3) 31 §:ssä säädetyn maksuvalmiusvaatimuksen kattamiseen käytettävät täytevakuudet.~~

Edellä 1 momentin 2 kohdassa tarkoitetun rajoituksen piiriin ei kuitenkaan lueta niitä varoja, joita käytetään maksuvalmiusvaatimuksen kattamiseen 31 §:n mukaisesti.

Finanssivalvonta voi liikkeeseenlaskijan hakemuksesta erityisestä syystä antaa luvan määrääjäksi poiketa 1 momentin 2 kohdan mukaisesta rajoituksesta.

23 §

Katepoolin vakuusarvostus

Katepoolin kokonaisarvoon saadaan laskea enintään:

1) asuntoluoton jäljellä oleva pääoma, kuitenkin enintään 80 prosenttia kunkin asuntoluoton vakuutena olevien osakkeiden tai kiinteistön käyvästä arvosta;

2) liikekiinteistöluoton jäljellä oleva pääoma, kuitenkin enintään 60 prosenttia kunkin liikekiinteistöluoton vakuutena olevien osakkeiden tai kiinteistön käyvästä arvosta; ja

3) muiden saatavien pääoma.

~~Liikkeeseenlaskijan on arvioitava kiinteistövakuudellisten luottojen vakuuksien käypä arvo neljännesvuosittain kiinteistöjen markkina-arvojen kehitystä kuvaavaan luotettavaan tilastolliseen menetelmään perustuen tai muutoin luotettavalla tavalla.~~

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

Vakuudettomalle saatavalle, jonka vastapuoli on katsottava maksukyvyttömäksi EU:n vakavaraisuusasetuksen 178 artiklassa tarkoitetulla tavalla, ei saa laskea vakuusarvoa.

24 §

Katepoolin kokonaisarvoa koskevat vaatimukset

Katepoolin kokonaisarvon on ylitettävä jatkuvasti katetuista joukkolainoista aiheutuvien maksuvelvoitteiden arvo siten kuin tässä pykälässä säädetään (*ylivakuus*). Ylivakuuden on oltava arvoltaan vähintään kaksi prosenttia. Jos EU:n vakavaraisuusasetuksen 129 artiklan 3 a kohdan kolmannessa alakohdassa säädetty vaatimukset eivät täyty, ylivakuuden on oltava arvoltaan vähintään viisi prosenttia. Ylivakuuden on katettava tässä momentissa säädetyn osuuden lisäksi katetuihin joukkolainoihin liittyvät arvioidut alajakustannukset.

Ylivakuus on määritettävä nykyarvoperusteisella laskentamenetelmällä. Nykyarvoa laskettaessa katepooliin sisällytettyjen luottosaatavien maksusuoritukset on otettava huomioon siinä suhteessa kuin kyseiset luottosaatavat lasketaan pääomaltaan katepoolin kokonaisarvoon edellä 23 §:n mukaisesti.

Jos nykyarvoperusteinen laskentamenetelmä tuottaa nimellisarvoperusteista laskentamenetelmää korkeamman katepoolin kokonaisarvon katetuista joukkolainoista aiheutuviin velvoitteisiin, ylivakuus on määritettävä nimellisarvoperusteisesti.

Sekä nykyarvo- että nimellisarvoperusteisessa laskennassa on tarkoituksenmukaisella tavalla huomioitava vakuudellisen saatavan kohonnut luottotappioriski ainakin niissä tapauksissa, kun saatava on EU:n vakavaraisuusasetuksen 178 artiklan mukaisesti katsottava järjestämättömäksi.

Nimellisarvoperusteisessa laskennassa katepooliin sisältyvät vakuudet ja katetuista joukkolainoista aiheutuvat velvoitteet on määritettävä **ottaen huomioon valuuttajohdannaissopimusten vaikutus ilman, että johdannaissopimuksille sellaisenaan laskettavaa nimellisarvoa**. Nykyarvoperusteisessa laskennassa johdannaissopimukset on määritettävä **arviointihetken nykyarvon perusteella**.

Sekä katepoolin kokonaisarvo että katetuista joukkolainoista aiheutuvat velvoitteet on määritettävä samalla menetelmällä.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä johdannaisten arvon määrittämisestä ja korkokassavirtojen huomioinnista katepoolin kokonaisarvon laskennassa. Finanssivalvonta voi lisäksi antaa muita tarkempia määräyksiä ylivakuuden laskenta- ja arvostusmenetelmistä.

25 §

Vakuudeksi asettamista koskevan tiedon merkitseminen

Luottoasiakirjaan tai tietojärjestelmään, jossa kiinteistövakuudellisia luottoja ja julkisyhteisöluottoja hallinnoidaan, on tehtävä merkintä siitä, että luotto on asetettu katetun joukkolainan vakuudeksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

26 §

Johdannaissopimukset kiinnitysluottopankkitoiminnassa

Kiinnitysluottopankkitoiminnassa saa tehdä johdannaissopimuksia vain riskeiltä suojautumiseksi. Katettuja joukkolainoja ja niiden vakuutena olevia katepooleja suojaavat johdannaissopimukset on sisällytettävä katepooliin ja ne on merkittävä joukkolainarekisteriin. Katepooliin sisällytettyjen johdannaissopimusten vakuudet on oltava yksilöitävissä. Johdannaissuojausten tasoa on säännöllisesti tarkistettava suhteessa suojattavan riskin määrään ja johdannaisesta on luovutettava sillä suojattavan riskin lakattua olemasta. Johdannaissopimukset on säilytettävä kirjallisesti tai muulla pysyvällä tavalla.

Katepooliin sisällytettävien johdannaissopimusten on ehtojensa mukaan pysyttävä voimassa liikkeeseenlaskijan konkurssin, selvitystilan tai kriisinratkaisun estämättä.

Johdannaissopimusten ja niihin liittyvän vastapuoliriskin on täytettävä EU:n vakavaraisuusasetuksen 129 artiklassa säädetyt edellytykset.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä hyväksyttävistä johdannaissopimusten vastapuoliriskeistä, johdannaisilla suojattavista riskeistä ja johdannaisten dokumentoinnista.

5 luku

Joukkolainarekisteri

27 §

Joukkolainarekisteri

Liikkeeseenlaskijan on pidettävä rekisteriä liikkeeseen laskemistaan katetuista joukkolainoista ja niiden katepooleista. Joukkolainarekisterin tiedoissa tapahtuvat muutokset on merkittävä rekisteriin viivytyksettä. Joukkolainarekisterin merkinnöistä on valmistettava tallenne, jota ei voida jälkikäteen muuttaa.

Joukkolainarekisterin tietojen perusteella on oltava yksilöitävissä joukkolainojen vakuutena olevat katepoolit sekä katepooleihin sisältyvät vakuudet.

28 §

Joukkolainarekisteriin merkittävät tiedot katetuista joukkolainoista

Joukkolainarekisteriin on merkittävä jokaisesta liikkeeseen lasketusta katetusta joukkolainasta:

- 1) joukkolainan nimellisarvo ja jäljellä oleva pääoma;
- 2) joukkolainan korko tai korkoperuste;
- 3) joukkolainan takaisinmaksuaika;
- 4) joukkolainaosuuksien määrä;
- 4) joukkolainaosuuksien nimellisarvo;
- 5) joukkolainan katepooli;

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

6) joukkolainaan liittyvät väliluotot, väliluottojen nimellisarvot ja jäljellä olevat pääomat; ja
7) liikkeeseenlaskuohjelma, jonka puitteissa joukkolaina on laskettu liikkeelle, paitsi jos liikkeeseenlasku on tapahtunut ohjelmasta erillisenä.

29 §

Joukkolainarekisteriin merkittävät tiedot vakuuksista

Joukkolainarekisteriin on merkittävä jokaisesta katepoolista tieto siitä, minkä yksilöityjen joukkolainojen vakuutena kyseinen katepooli on. Katepoolia koskevista tiedoista on käytävä ilmi kuhunkin yksittäiseen vakuuteen liittyvät yksilöintitiedot.

Katepooliin sisällytetystä jokaisesta kiinteistövakuudellisesta luotosta, julkisyhteisöluotosta, täytevakuudesta ja 16 §:ssä tarkoitetusta vakuutuskorvaussaatavasta on merkittävä:

1) luoton tai muun saamisen numero tai muu yksilöintitieto, jonka avulla vakuus voidaan yksilöidä;

2) luoton jäljellä oleva pääoma tai muun saamisen nimellisarvo;

3) luoton tai muun saamisen takaisinmaksuaika; ja

4) luoton tai muun saamisen korko tai korkoperuste.

Katepooliin sisällytetystä kiinteistövakuudellisesta luotosta on merkittävä:

1) vakuutena olevien osakkeiden, kiinteistön tai vastaavan kohteen käypä arvo;

2) määrä, joka vastaa 80:tä prosenttia asuntoluoton ja 60:tä prosenttia liikekiinteistöluoton vakuutena olevan omaisuuden käyvästä arvosta, jos luoton pääoma on tätä suurempi;

3) luottosaatavan vakuutena olevan omaisuuden rahaksimuuton yhteydessä kyseisen omaisuuden sijaan tulleen täytevakuutena olevan talletuksen vastaanottaneen pankin nimi sekä talletuksen pääoma ja tilinumero.

Katepoolin asettaneen liikkeeseenlaskijan tai väliluoton velallisen konkurssin tai selvitystilan alkamisen jälkeen vakuuksista kertyvät varat on eriytettävä vakuuden asettaneen luottolaitoksen muista varoista ja merkittävä joukkolainarekisteriin.

30 §

Joukkolainarekisteriin merkittävät tiedot johdannaisista

Katetuista joukkolainoista tai niiden vakuutena olevista varoista aiheutuvien riskien suojaamiseksi tehdyt johdannaisopimukset on merkittävä joukkolainarekisteriin. Rekisteriin on merkittävä ainakin seuraavat tiedot jokaisesta johdannaisopimuksesta:

1) numero, jonka avulla sopimus voidaan yksilöidä;

2) sopimustyyppi;

3) sopimusosapuoli;

4) alkamis- ja päättymispäivä;

5) määrä sopimusvaluutassa.

Liikkeeseenlaskijan konkurssin tai selvitystilan alkamisen jälkeen johdannaisista kertyvät varat on eriytettävä liikkeeseenlaskijan muista varoista ja merkittävä joukkolainarekisteriin.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

6 luku

Maksuvalmiusvaatimukset

31 §

Katepoolin maksuvalmiusvaatimus

Liikkeeseenlaskijan on varmistettava, että katepoolissa on jatkuvasti 18 §:n 1 ja 2 momentissa säädetyt edellytykset täyttäviä varoja määrä, joka kattaa katettuihin joukkolainoihin liittyvän enimmäisnettoulosvirtauksen tulevana 180 päivän ajanjaksona (*maksuvalmiusvaatimus*).

Edellä 1 momentissa tarkoitetun nettoulosvirtauksen määrittelemisessä liikkeeseenlaskija saa käyttää katetun joukkolainan erääntymisajankohtana 32 §:n 1 momentissa tarkoitettua päivää, jolloin katettu joukkolaina erääntyy viimeistään maksettavaksi.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä maksuvalmiusvaatimuksen laskennasta.

32 §

Katetun joukkolainan erääntymisen lykkääminen

Katettu joukkolaina saa sisältää ehdon, jonka mukaan liikkeeseenlaskija voi Finanssivalvonnan myöntämän luvan mukaisesti lykätä katetun joukkolainan erääntymistä. Sopimusehdossa on tällöin tuotava ilmi tässä pykälässä säädetyt edellytykset ja määrättävä päivä, jolloin katettu joukkolaina erääntyy viimeistään maksettavaksi.

Erääntymisen lykkäämisen edellytyksenä on, että

- 1) liikkeeseenlaskija ei kykene hankkimaan rahoitusta tavanomaisista pitkäaikaisen rahoituksen lähteistä;
- 2) liikkeeseenlaskija ei voi maksaa erääntyvän katetun joukkolainan pääomaa ja korkoja ilman liikkeeseenlaskijan tai yhteenliittymän maksuvalmiusvaatimuksen alittumista; ja
- 3) lykkäys ei vaikuta saman katepoolin kattamien katettujen joukkolainojen alkuperäisten erääntymisajankohtien mukaiseen erääntymisjärjestykseen.

Liikkeeseenlaskijan on haettava Finanssivalvonnalta lupa tässä pykälässä tarkoitettuun erääntymisen lykkäämiseen viimeistään viittä pankkipäivää ennen katetun joukkolainan erääntymistä. Finanssivalvonnan on myönnettävä lupa, jos 1 ja 2 momentissa säädetyt edellytykset täyttyvät. Luvasta on käytävä ilmi uusi eräpäivä.

Tämän pykälän vastainen sopimusehto erääntymisajankohdan lykkäämisestä on katettujen joukkolainan velkojiin nähden tehoton.

Katetun joukkolainan esitteestä on käytävä ilmi erääntymisen lykkäämistä koskevan sopimusehdon sisältö, kuvaus erääntymisen lykkäämistä koskevasta lupamenettelystä, kuvaus konkurssin, selvitystilan ja kriisintarkaisun vaikutuksesta erääntymisen lykkäämiseen sekä pesänhoitajan, selvitysmiehen ja asiamiehen tehtävät erääntymisen lykkäämisessä.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

7 luku

Väliluotto

33 §

Väliluottojen myöntäminen

Kiinnitysluottopankki saa myöntää luottolaitokselle luottoa, jota vastaan velallisena olevan luottolaitoksen on asetettava kiinnitysluottopankin liikkeeseen laskemien katettujen joukkolainojen vakuudeksi kiinteistövakuudellisia luottoja tai julkisyhteisöluottoja siten kuin tässä laissa säädetään (*väliluotto*). **Väliluotto saadaan myöntää ainoastaan samaan konsolidointiryhmään tai samaan talletuspankkien yhteenliittymään kuuluvalla luottolaitokselle.**

34 §

Väliluottoja koskevat vakuusjärjestelyt

Jos katepooliin sisältyy väliluoton velallisen taseessa olevia luottosaatavia, kiinnitysluottopankki vastaa siitä, että katepooli täyttää jatkuvasti tässä laissa asetetut ja katetun joukkolainan sopimusehtojen mukaiset vaatimukset.

Väliluoton sopimusehdoissa on määriteltävä menettelytavat sen varmistamiseksi, että katepooli täyttää jatkuvasti tässä laissa säädettyt ja katetun joukkolainan sopimusehtojen mukaiset vaatimukset.

Liikkeeseenlaskijan on varmistuttava 17 §:ssä säädetyllä tavalla siitä, että väliluoton velallisena olevan luottolaitoksen taseesta asetetut kiinteistövakuudelliset luotot täyttävät tässä laissa ja katetun joukkolainan sopimusehdoissa säädetty edellytykset.

35 §

Takautumisoikeus ja kuittaus

Väliluoton velallisena olevan luottolaitoksen asettamiin katetun joukkolainan vakuuksiin ei sovelleta takauksesta ja vierasvelkapanttauksesta annettua lakia (361/1999), lukuun ottamatta sitä, mitä mainitun lain 28—30 §:ssä säädetään takauksesta ja 40 §:ssä säädetään vierasvelkapanttauksesta. Väliluoton velallisena olevan luottolaitoksen mahdollinen takautumissaatava on ensisijaisesti kuitattava väliluottoa vastaan.

Kiinnitysluottopankin selvitystilassa tai konkurssissa väliluottoon perustuvia suorituksia saa käyttää vain katetuista joukkolainoista aiheutuvien velvoitteiden maksuun.

Kiinnitysluottopankki saa tehdä väliluottoon perustuvista suorituksista väliluoton velallisena olevalle luottolaitokselle suorituksen kiinteistövakuudellisen luoton tai julkisyhteisöluoton maksusta tai luovutuksesta aiheutuvan takautumissaatavan perusteella, jos kaikki vakuuksien turvaamat katetut joukkolainat on täysin maksettu.

Tiedonantovelvollisuudet

36 §

Katettuja joukkolainoja koskeva säännöllinen tiedonantovelvollisuus

Sen lisäksi, mitä muualla laissa säädetään arvopaperin liikkeeseenlaskijan tiedonantovelvollisuuksista, liikkeeseenlaskijan on julkistettava vähintään neljännesvuosittain internetsivuillaan katettuihin joukkolainoihin liittyvät seuraavat tiedot:

- 1) vakuuksien ja liikkeeseen laskettujen katettujen joukkolainojen kokonaisarvo;
- 2) joukkolainojen kansainväliset yksilöintitunnukset (ISIN);
- 3) vakuuksien jakauma tyypeittäin, asuntoluottojen osalta kuitenkin siten, että tiedot on ilmoitettava eriteltynä luonnollisille henkilöille myönnettyihin luottoihin, asunto-osakeyhtiöille myönnettyihin luottoihin ja muihin asuntoyhteisöluottoihin;
- 4) luottosaatavien vakuuksien maantieteellinen jakauma, selostus arviointimenetelmistä ja luottosaatavien lainamääriä koskevat tiedot;
- 5) selvitys katettuihin joukkolainoihin liittyvistä markkinariskeistä, mukaan lukien korkoriski ja valuuttakurssiriski, sekä luottoriskeistä ja maksuvalmiusriskeistä;
- 6) katettujen joukkolainojen laina-aikaan liittyvät tiedot, mukaan lukien mahdolliset joukkolainan erääntymisen lykkäämistä koskevat edellytykset ja eräpäivän lykkäämiseen liittyvät oikeusvaikutukset ja muut mahdolliset vaikutukset;
- 7) käytettävissä olevat vakuudet ja vakuuksien vähimmäistaso, mukaan lukien lainsäädännön asettama vähimmäistaso ylivakuudelle, joukkolainan tai joukkolainaohjelman ehtojen mukainen ylivakuus sekä näiden ylittävä katepoolin kokonaisarvo; ja
- 8) sellaisten luottosaatavien osuus katepoolista, jotka joko täyttävät EU:n vakavaraisuusasetuksen 178 artiklassa asetetut vaatimukset tai joiden erääntynyt pääoma tai korko on muuten ollut maksamatta vähintään 90 päivää.

Tässä pykälässä säädetyt tiedot on eriteltävä katepoolikohtaisesti.

Liikkeeseenlaskijan on pidettävä nähtävillä internetsivuillaan 1 momentissa tarkoitetut tiedot vähintään kuluvalta sekä viideltä sitä edeltäneeltä kalenterivuodelta.

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä 1 momentissa tarkoitettujen tietojen erittelemisestä ja esittämistavasta.

37 §

Katetun joukkolainan nimike

Liikkeeseenlaskija saa käyttää nimikettä *eurooppalainen katettu joukkolaina (premium)* ja sen Euroopan unionin virallisille kielille käännettyjä kieliversioita vain tämän lain mukaisesti liikkeeseen lasketusta katetusta joukkolainasta.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

38 §

Kiinnitysluottopankkitoimintaa koskeva raportointi

Liikkeeseenlaskijan on raportoitava Finanssivalvonnalle neljännesvuosittain sekä erikseen Finanssivalvonnan vaatimuksesta seuraavat katettujen joukkolainojen liikkeeseenlaskuun ja katepooleihin liittyvät seikat kiinnitysluottopankkitoiminnan valvonnan kannalta tarpeellisessa laajuudessa:

- 1) liikkeeseen laskettuja katettuja joukkolainoja koskevat tiedot;
- 2) katepoolia koskevat tiedot sen arvioimiseksi, että katepooli täyttää tässä laissa säädetty edellytykset;
- 3) katepooliin sisällytettyjen luottosaatavien vakuuksien arviointia koskevat tiedot;
- 4) joukkolainarekisteriä koskevat tiedot sen arvioimiseksi, että katetun joukkolainan vakuudet ja vakuuksiksi rinnastettavat erät ovat merkittyinä joukkolainarekisteriin 5 luvussa säädetyllä tavalla;
- 5) vakuusvaatimuksia ja vakuuksien kokonaismäärän laskentaa koskevat tiedot;
- 6) tiedot 31 §:ssä säädetyn maksuvalmiusvaatimuksen täyttämisestä;
- 7) tiedot 32 §:n mukaisista sopimusehdoista.

Finanssivalvonnan on annettava tarkemmat määräykset raportoinnin tietosisällöstä ja toteuttamistavasta.

9 luku

Konkurssi ja selvitystila

39 §

Katetun joukkolainan ja johdannaisten asema konkurssissa

Katettua joukkolainaa ja 26 §:n 2 momentissa tarkoitettua johdannaisopimusta ei katsota eräänntyneiksi liikkeeseenlaskijan konkurssissa konkurssilain (120/2004) 3 luvun 9 §:ssä tarkoitetulla tavalla.

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen saatavien valvontaan sovelletaan konkurssilain 12 luvun 17 §:ää.

40 §

Asiamiehen asettaminen

Kun liikkeeseenlaskija tai väliluoton velallisenä oleva luottolaitos on asetettu selvitystilaan tai konkurssiin, Finanssivalvonnan on viipymättä asetettava asiamies valvomaan katettujen joukkolainojen asianmukaista hallinnointia ja joukkolainan vakuuksien rahaksimuuttoa.

Asiamiehen palkkioon, toimivaltuuksiin, vastuuseen ja kelpoisuuteen sovelletaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 29 §:n 2—4 momenttia.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

41 §

Asiamiehen tehtävät

Edellä 40 §:ssä tarkoitetun asiamiehen on erityisesti valvottava katettujen joukkolainojen vakuutena olevien varojen hoitamista ja rahaksi muuttoa sekä sopimuksenmukaisten suoritusten maksamista katettujen joukkolainojen velkojille ja katettuun joukkolainaan liittyvien johdannais-sopimusten velkojille sekä muille niihin rinnastettaville tahoille.

Lisäksi asiamiehen on osallistuttava katettujen joukkolainojen hallinnointiin ja vakuuksien rahaksimuuttoon liittyviin tehtäviin yhdessä pesähoitajan tai selvitysmiehen kanssa tässä luvussa tarkemmin säädettyllä tavalla.

Asiamiehen on toimittava yhteistyössä Finanssivalvonnan ja soveltuvien osin kriisinratkaisuviranomaisen kanssa. Asiamiehellä on oikeus saada tehtäviensä kannalta tarpeelliset tiedot Finanssivalvonnalta ja kriisinratkaisuviranomaiselta. Vastaavasti Finanssivalvonnalla ja kriisinratkaisuviranomaisella on oikeus saada tehtäviensä kannalta tarpeelliset tiedot asiamieheltä.

42 §

Katetun joukkolainan vakuuksien rahaksimuutto

Liikkeeseenlaskijan konkurssissa pesähoitajan ja selvitystilassa selvitysmiehen on asiamiehen vaatimuksesta myytävä riittävä määrä katepooliin sisältyviä vakuuksia katettuun joukkolainaan liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi.

Väliluoton velallisena olevan luottolaitoksen konkurssissa pesähoitajan ja selvitystilassa selvitysmiehen on asiamiehen vaatimuksesta myytävä riittävä määrä katepooliin sisältyviä vakuuksia väliluottoon liittyvien velvoitteiden täyttämiseksi.

43 §

Katetun joukkolainan enneaikainen eräännyttäminen ja erääntymisajankohdan lykkääminen

Jos katetun joukkolainan vakuuksien kokonaismäärää koskevia vaatimuksia ei voida täyttää liikkeeseenlaskijan tai väliluoton velallisena olevan luottolaitoksen ollessa konkurssissa tai selvitystilassa, konkurssissa pesähoitajan ja selvitystilassa selvitysmiehen on asiamiehen vaatimuksesta tai tämän suostumuksella eräännyttävä katetut joukkolainat ja niihin liittyvät väliluotot sekä myytävä niiden maksua varten kunkin katetun joukkolainan vakuutena olevat varat.

Konkurssissa pesähoitajalla ja selvitystilassa selvitysmiehellä on asiamiehen vaatimuksesta tai tämän suostumuksella oikeus hakea Finanssivalvonnalta lupaa katetun joukkolainan erääntymisajankohdan lykkäämiseksi, jos katettu joukkolaina sisältää 32 §:ssä tarkoitetun sopimusehdon.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

44 §

Sopimusjärjestelyt ja maksuvalmiusluotto

Konkurssissa pesänhoitajan ja selvitystilassa selvitysmiehen on asiamiehen vaatimuksesta tai tämän suostumuksella tehtävä katetuista joukkolainoista ja niiden vakuuksista johtuvien riskien suojaamiseksi tarpeelliset johdannaissopimukset.

Pesänhoitajalla ja selvitysmiehellä on asiamiehen vaatimuksesta tai tämän suostumuksella oikeus irtisanoa tai siirtää johdannaissopimus kolmannelle osapuolelle, jos vakuutena olevia varoja luovutetaan tai muutetaan rahaksi ja toimenpide on riskienhallinnan kannalta perusteltu, sekä oikeus luovuttaa vakuuksia johdannaissopimusten vastapuolille katetun joukkolainan haltijan edun sitä vaatiessa.

Pesänhoitajalla ja selvitysmiehellä on asiamiehen suostumuksella tai tämän vaatimuksesta oikeus tehdä maksukykyä turvaavia sopimusjärjestelyjä ja ottaa maksuvalmiusluottoa. Maksuvalmiusluotto yksilöintitietoineen on merkittävä joukkolainarekisteriin. Maksuvalmiusluoton velkojalla on oikeus saada maksu katepooliin sisältyvistä varoista 20 §:n 1 momentissa tarkoitettujen saatavien jälkeen.

Katepooliin sisältyvistä vakuuksista, katettujen joukkolainojen tai niiden vakuuksien suojaamiseksi tehdyistä johdannaissopimuksista sekä katettuun joukkolainaan liittyvistä väliluotoista liikkeeseenlaskijan selvitystilan tai konkurssin alkamisen jälkeen kertyvät rahavarat on talletettava tilille Suomen Pankkiin tai sellaisen talletuspankkiin, joka ei kuulu liikkeeseenlaskijan kanssa samaan konserniin tai talletuspankkien yhteenliittymään. Tässä momentissa tarkoitettu tilisaaminen on merkittävä vakuudeksi joukkolainarekisteriin siten, että rekisteristä käy ilmi jokaisesta 1 momentissa tarkoitettusta pankkitilistä talletuspankki, jossa pankkitili on, tilinumero sekä katepooli, johon tilisaaminen sisältyy.

45 §

Vakuuksien luovuttaminen konkurssissa ja selvitystilassa

Konkurssissa pesänhoitaja ja selvitystilassa selvitysmies voivat asiamiehen suostumuksella luovuttaa joukkolainarekisteriin merkittyjä vakuuksia konkurssipesään tai takaisin liikkeeseenlaskijalle tai väliluoton velalliselle vain, jos katepoolin arvo merkittävästi ylittää 24 §:ssä katepoolin kokonaisarvolle asetetun vähimmäisarvon ja on ilmeistä, ettei luovutettava vakuus ole tarpeen katettujen joukkolainojen sopimusehtojen, johdannaissopimusten tai maksukykyä turvaavien sopimusjärjestelyiden mukaisten velvoitteiden täyttämiseksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

10 luku

Seuraamukset

46 §

Seuraamusmaksu

Finanssivalvonnasta annetun lain 40 §:n 1 momentissa tarkoitetut tämän lain säännökset, joiden laiminlyönnistä tai rikkomisesta määrätään mainitussa laissa säädetty seuraamusmaksu, ovat:

- 1) 7 §:n säännös kiinnitysluottopankki tai hypoteekkipankki -sanana käytöstä toiminimessä tai muutoin toiminnassa;
- 2) 10 §:n säännökset katetun joukkolainan sallituista vakuuksista;
- 3) 22 §:n säännökset katepoolin koostumukseen liittyvistä rajoitteista;
- 4) 26 §:n säännökset sallituista johdannaissovimuksista ja mainitun pykälän nojalla annetut Finanssivalvonnan määräykset;
- 5) 5 luvun säännökset joukkolainarekisteristä;
- 6) 17 §:ssä säädetty velvollisuus luottosaatavien vakuuskelpoisuuden varmistamisesta tai mainitun pykälän nojalla annetut Finanssivalvonnan määräykset;
- 7) 31 §:n säännökset katepoolin maksuvalmiusvaatimuksesta;
- 8) 32 §:n säännökset katetun joukkolainan erääntymisen lykkäämisestä;
- 9) 37 §:n säännös katetun joukkolainan nimikkeen käyttämisestä.

47 §

Hallinnollisten seuraamusten määrääminen, julkistaminen ja täytäntöönpano

Seuraamusmaksun ja muiden hallinnollisten seuraamusten määräämisestä, julkistamisesta ja täytäntöönpanosta säädetään Finanssivalvonnasta annetun lain 4 luvussa.

48 §

Kiinnitysluottopankkirikos

Joka

- 1) 7 §:n vastaisesti käyttää toiminimessään tai muuten toimintaansa osoittamaan sanaa kiinnitysluottopankki tai hypoteekkipankki,
- 2) 37 §:n vastaisesti käyttää joukkovelkakirjalainoista nimitystä eurooppalainen katettu joukkolaina (premium), tämän Euroopan unionin viralliselle kielelle käännettyä kieliversiota taikka tähän sekoitettavissa olevaa nimikettä,
- 3) laskee liikkeeseen katetun joukkolainan noudattamatta 15 §:ssä säädettyjä kiinteistövakuumellisen luoton vakuuden arvioinnin edellytyksiä, 18 §:ssä tätevakuuksille säädettyjä edellytyksiä, 22 §:ssä katepoolin koostumukselle säädettyjä edellytyksiä, 23 §:ssä säädettyjä katepoolin vakuusarvostuksen edellytyksiä, tai 24 §:ssä säädettyjä katepoolin kokonaisarvon edellytyksiä,
- 4) tekee väärän merkinnän 5 luvussa säädettyyn joukkolainarekisteriin tai laiminlyö vaaditun merkinnän tekemisen tai poistamisen,

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

on tuomittava, jollei teko ole vähäinen tai siitä muualla laissa säädetä ankarampaa rangaistusta, *kiinnitysluottopankkirikoksesta* sakkoon tai vankeuteen enintään kuudeksi kuukaudeksi.

11 luku

Erinäiset säännökset

49 §

Sulautuminen, jakautuminen ja liiketoiminnan luovutus

Sen lisäksi, mitä liikepankeista ja muista osakeyhtiömuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (1501/2001), osuuspankeista ja muista osuuskuntamuotoisista luottolaitoksista annetussa laissa (423/2013), säästöpankkilaissa (1502/2001) ja hypoteekkiyhdistyksistä annetussa laissa (936/1978) on säädetty, kiinnitysluottopankin tai kiinnitysluottopankkitoimintaan luvan saaneen luottolaitoksen sulautumiseen ja kokonaisjakautumiseen sovelletaan sitä, mitä tässä pykälässä on säädetty. Tässä pykälässä säädettyä sovelletaan myös tällaisen luottolaitoksen osittaisjakautumiseen, jos jakautuminen koskee kiinnitysluottopankkitoimintaa, ja liiketoiminnan luovutukseen, jos luovutuksen kohteena on kiinnitysluottopankkitoiminta.

Kiinnitysluottopankkitoiminnan vastaanottavan yhteisön on oltava, jollei 3 momentista muuta johdu, tämän lain 8 §:n mukaisesti kiinnitysluottopankkitoimintaan oikeuttavan luvan saanut luottolaitos tai luottolaitostoiminnasta annetun lain 1 luvun 7 §:n 3 momentissa tarkoitettu ulkomainen ETA-luottolaitos, jolla on oikeus laskea liikkeelle katettuja joukkolainoja katettujen joukkolainojen liikkeeseenlaskusta ja katettujen joukkolainojen julkisesta valvonnasta sekä direktiivien 2009/65/EY ja 2014/59/EU muuttamisesta annettuun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviin (EU) 2019/2162 perustuvan kansallisen lainsäädännön nojalla.

Vastaanottavana luottolaitoksena voi 2 momentista poiketen olla myös muu kuin 2 momentissa tarkoitettu luottolaitos. Sulautumissuunnitelmaan, jakautumissuunnitelmaan ja luovutussuunnitelmaan on liitettävä tämän lain 8 §:ssä tarkoitettua lupaa koskeva hakemus. Sulautumista, jakautumista tai liiketoiminnan luovutusta ei tällöin saa rekisteröidä ennen luvan myöntämistä.

Jakautumisen tai kombinaatiosulautumisen yhteydessä perustettavalle luottolaitokselle, joka aikoo harjoittaa kiinnitysluottopankkitoimintaa, on haettava tämän lain 8 §:ssä tarkoitettu lupa. Sulautumista tai jakautumista ei saa rekisteröidä ennen luvan myöntämistä.

12 luku

Voimaantulo

50 §

Voimaantulo

Tämä laki tulee voimaan 8 päivänä heinäkuuta 2022.

Tällä lailla kumotaan kiinnitysluottopankkitoiminnasta annettu laki (688/2010).

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

51 §

Ennen tämän lain voimaantuloa liikkeeseen laskettuihin katettuihin joukkovelkakirjalainoihin sovellettavat säännökset

Ennen tämän lain voimaantuloa liikkeeseen laskettuihin kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain 2 §:n 1 momentin 5 kohdassa tarkoitettuihin katettuihin joukkolainoihin sovelletaan liikkeeseenlaskuhetkellä voimassa olleita säännöksiä.

Edellä 1 momentista poiketen ennen tämän lain voimaantuloa liikkeeseen laskettuihin katettuihin joukkolainoihin sovelletaan tämän lain 9 §:n 1—3 momenttia sekä 36 ja 38 §:ää.

Mitä tässä pykälässä säädetään ennen tämän lain voimaantuloa liikkeeseen lasketuista katetuista joukkolainoista, sovelletaan myös tällaisten katettujen joukkolainojen pääomamäärien korottamisiin, kun

- 1) pääomamäärän korotus toteutetaan kahden vuoden kuluessa tämän lain voimaantulosta;
- 2) katetulle joukkolainalle on annettu ISIN-tunnus ennen 8 päivää heinäkuuta 2022;
- 3) katettu joukkolaina erääntyy ennen 8 päivää heinäkuuta 2027;
- 4) tämän lain voimaantulon jälkeen tehtävät pääomamäärän korotukset eivät yhteenlaskettuna ylitä määrää, joka on kaksi kertaa tämän lain voimaantulohetkellä liikkeeseenlaskettujen katettujen joukkolainojen arvo;
- 5) katettu joukkolaina on erääntymishetken mukaisesti laskettuna pääomaltaan enintään 6 miljardia euroa; ja
- 6) joukkolainan vakuutena olevien luottosaatavien reaali- ja rahavakuudet sijaitsevat Suomessa.

Liikkeeseenlaskija saa 1 momentin estämättä siirtyä soveltamaan katettuun joukkolainaan kokonaan tämän lain säännöksiä, jos katetun joukkolainan sopimusehdoissa on sovittu sovellettavaksi kulloinkin voimassa olevaa katettuja joukkolainoja koskevaa sääntelyä, sovellettavan lain muuttaminen on katetun joukkolainan sopimusehtojen mukaan mahdollinen tai jos liikkeeseenlaskija ja katettujen joukkolainojen haltijat erikseen sopivat tämän lain säännösten soveltamisesta. Liikkeeseenlaskijan, joka ryhtyy soveltamaan tätä momenttia, on vähintään kuukautta ennen muutoksen voimaantuloa ilmoitettava muutoksesta Finanssivalvonnalle ja tiedotettava markkinoille ajankohta, josta alkaen se soveltaa tätä lakia.

52 §

Lupamenettelyn soveltaminen tämän lain voimaan tullessa kiinnitysluottopankkitoimintaa harjoittaviin luottolaitoksiin

Kiinnitysluottopankkitoiminnasta annetun lain 2 §:n 6 kohdassa tarkoitetun kiinnitysluottopankin tai 10 §:ssä tarkoitetun kiinnitysluottopankkitoimintaa koskevan luvan saaneen talletuspankin tai luottoyhteisön hakiessa Finanssivalvonnalta tämän lain 8 §:ssä tarkoitettua kiinnitysluottopankkitoimintaan oikeuttavaa lupaa viimeistään 31 päivänä maaliskuuta 2022 lupamenettelyyn sovelletaan tätä pykälää.

Edellä 1 momentissa tarkoitettuun lupahakemukseen on liitettävä liiketoimintasuunnitelma sekä muut Finanssivalvonnan edellyttämät tiedot, jotta Finanssivalvonta voi varmistua 8 §:n 2 momentissa säädettyjen lupaedellytysten täyttymisestä.

Finanssivalvonnan on myönnettävä 8 §:ssä tarkoitettu lupa ennen tämän lain voimaantuloa siten, että lupa tulee voimaan tämän lain voimaantulopäivänä.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

Finanssivalvonta voi antaa tarkempia määräyksiä tässä pykälässä tarkoitettusta lupamenettelystä ja lupahakemukseen liitettävistä selvityksistä.

53 §

Säännösten soveltaminen ennen tämän lain voimaantuloa toimiluvan saaneisiin kiinnitysluottopankkeihin

Ennen lain voimaantuloa myönnetty kiinnitysluottopankin toimilupa rinnastetaan 4 §:n mukaiseen toimilupaan tätä lakia sovellettaessa.

2.

Laki

luottolaitostoiminnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan luottolaitostoiminnasta annetun lain (610/2014) 1 luvun 2 §:n 3 momentti, 5 luvun 2 §:n 1 momentti, 9 luvun 17 §:n 5 momentti ja 10 luvun 1 a §:n 2 momentti, sellaisina kuin niistä ovat 5 luvun 2 §:n 1 momentti ja 10 luvun 1 a §:n 2 momentti laissa 233/2021, ja
lisätään 5 luvun 1 §:n 1 momenttiin uusi 1 a kohta seuraavasti:

1 luku

Yleiset säännökset

2 §

Muu luottolaitostoimintaa koskeva lainsäädäntö

Kiinnitysluottopankkitoiminnalle asetetuista edellytyksistä säädetään kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista annetussa laissa (/).

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

5 luku

Liiketoimintaa koskevat yleiset edellytykset

1 §

Talletuspankille sallittu liiketoiminta

Talletuspankille sallittua liiketoimintaa on:

1 a) katettujen joukkolainojen liikkeeseenlasku kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista annetun lain 8 §:ssä tarkoitetun luvan ja mainitussa laissa kiinnitysluottopankkitoiminnalle asetettujen edellytysten mukaisesti;

2 §

Luottoyhteisölle sallittu liiketoiminta

Luottoyhteisö saa harjoittaa tämän luvun 1 §:n 1 ja 2 momentissa tarkoitettua liiketoimintaa lukuun ottamatta talletusten hankkimista yleisöltä. Luottoyhteisö saa vastaanottaa yleisöltä muita vaadittaessa takaisinmaksettavia varoja kuin talletuksia vain maksupalveluiden tarjoamisen ja sähköisen rahan liikkeeseenlaskun yhteydessä.

9 luku

Riskien hallinta

17 §

Maksuvalmiusriski

Luottolaitoksen, joka on kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista annetun lain 8 §:n nojalla saanut luvan kiinnitysluottopankkitoimintaan tai hakee tällaista lupaa, sekä mainitun lain 33 §:ssä tarkoitetun väliluoton velallisena olevan luottolaitoksen on asetettava määrällinen tavoite kiinnitysluottopankkitoiminnan suhteelliselle osuudelle koko luottolaitoksen liiketoiminnasta. Tavoitteessa on määriteltävä katetuilla joukkolainoilla hankittavan varainhankinnan osuus kokonaisvarainhankinnasta ja taseen loppusummasta sekä katettujen joukkolainojen enimmäismäärä suhteessa käytettävissä olevien vakuuksien määrään. Tavoite on käsiteltävä luottolaitoksen hallituksessa vähintään vuosittain ja asetettava siten, että se ei perustellusti vaaranna luottolaitoksen muun liiketoiminnan kuin kiinnitysluottopankkitoiminnan jälleenrahoitusta. Jälleenrahoituksen vaarantumista arvioitaessa on huomioitava vähintään:

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

- 1) luottolaitoksen ja konsolidointiryhmän taseen sitoutuneisuus katettuihin joukkolainoihin ja muihin rahoitusinstrumentteihin;
- 2) katetuista joukkolainoista aiheutuvat katepoolien täydentämisvelvollisuudet ja johdannais-suojausten ylläpitovelvollisuudet, ottaen huomioon myös mahdollisuus katepooleihin sisältyvien kiinteistövakuudellisten luottojen vakuuksien arvojen merkittävästä alentumisesta;
- 3) jälleenrahoitusjärjestelyt konsolidoidulla ja yhteenliittymätasolla sekä konsolidointiryh-män ja yhteenliittymän jälleenrahoitusasema; ja
- 4) luottolaitoksen kriisinratkaisusuunnitelma ja elvytysuunnitelman toimintavaihtoehtojen riittävyys.

10 luku

Taloudellista asemaa koskevat vaatimukset

1 a §

Omia varoja koskevien vaatimusten keskinäinen suhde

Edellä 1 momentissa tarkoitettujen vaatimusten kattamiseen laskettavia omia varoja ja konso-lidoituja omia varoja ei saa samanaikaisesti laskea kuuluvaksi kuin yhdessä 1 momentin kohdista tarkoitettun vaatimuksen kattamiseksi kerrallaan. Mainittuja vaatimuksen kattamiseksi lasketta-via omia varoja ei myöskään saa samanaikaisesti laskea kuuluvaksi 3 §:n 2 momentissa tarkoite-tun kokonaislisäpääomavaatimuksen, EU:n vakavaraisuusasetuksen 92 a tai 92 b artiklassa tar-koitettun vaatimuksen tai kriisinratkaisulain 8 luvun 7 a, 7 b ja 7 d §:ssä säädetyn omia varoja ja hyväksyttäviä velkoja koskevan kokonaisriskiin pohjautuvan vähimmäisvaatimuksen kattami-seen.

Tämä laki tulee voimaan päivänä kuuta 20 . Sen 10 luvun 1 a §:n 2 momentti tulee kuiten-kin voimaan päivänä kuuta 20 .

3.

Laki

Finanssivalvonnasta annetun lain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan Finanssivalvonnasta annetun lain (878/2008) 26 §:n 8 momentti, 27 §:n 5 momentti, 38 §:n 1 momentin 9 kohta ja 40 §:n 1 momentti, sellaisina kuin ne ovat, 26 §:n 8 momentti laeissa 575/2017 ja 976/2021, 27 §:n 5 momentti laeissa 241/2018 ja 976/2021, 38 §:n 1 momentin 9 kohta laissa 379/2021 ja 40 §:n 1 momentti laissa 681/2019, sekä

lisätään 38 §:n 1 momenttiin, sellaisena kuin se on laeissa 752/2012, 254/2013, 1198/2014, 1055/2016, 893/2017, 215/2019, 316/2020 ja 379/2021, uusi 10 kohta ja 71 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laeissa 752/2012, 611/2014, 651/2014, 1198/2014, 505/2015, 520/2016, 1442/2016, 352/2017, 446/2017, 1071/2017, 402/2018, 574/2019, 569/2020 ja 524/2021, uusi 7 momentti, jolloin nykyinen 7 momentti siirtyy 8 momentiksi, seuraavasti:

26 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen peruminen ja siihen rinnastettava toiminnan määrääminen lopetettavaksi

Mitä tässä pykälässä säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen toiminnan määräämiseen lopetettavaksi, joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitetun edustajan rekisteröitymisen perumiseen sekä sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan perumiseen sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:ssä tarkoitetun rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan rekisteröitymisen perumiseen. Mitä 1 momentin 1 ja 3 kohdassa sekä 2 ja 3 momentissa säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista annetussa laissa (/) tarkoitetun kiinnitysluottopankkitoimintaan oikeuttavan luvan perumiseen. Mitä 1 momentin 3 kohdassa ja 2 momentin 1 kohdassa säädetään toimiluvan perumisesta, sovelletaan myös eläkesäätiön ja eläkekassan, lisäeläkesäätiön ja lisäeläkekassan, ETA-lisäeläkesäätiön ja ETA-lisäeläkekassan sekä vakuutuskassan toiminnan määräämiseen lopetettavaksi.

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

27 §

Toimiluvan ja rekisteröitymisen mukaisen toiminnan rajoittaminen

Mitä tässä pykälässä säädetään toiminnan rajoittamisesta, sovelletaan myös vakuutusyhdistyksen sääntöjen mukaisen toiminnan rajoittamiseen, joukkolainanhaltijoiden edustajasta annetussa laissa tarkoitetun edustajan rekisteröitymisen perumiseen, kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista annetussa laissa tarkoitetun kiinnitysluottopankkitoiminnan rajoittamiseen sekä sijoituspalvelulain 5 luvun 5 §:ssä tarkoitetulle kolmannen maan sijoituspalveluyritykselle myönnetyn luvan mukaisen toiminnan rajoittamiseen sekä vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 5 luvun 1 §:ssä tarkoitetun rekisteröitymisvelvollisen vaihtoehtorahastojen hoitajan rekisteröinnin mukaisen toiminnan rajoittamiseen. Vakuutusten tarjoamisen kieltämisestä säädetään vakuutusten tarjoamisesta annetussa laissa. Tätä pykälää ei sovelleta talletuspankkien yhteenliittymän keskusyhteisöön.

38 §

Rikemaksu

Finanssivalvonta määrää rikemaksun sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta:

9) laiminlyö tai rikkoo kestävyysliittymien tietojen antamisesta rahoituspalvelusektorilla annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) 2019/2088, jäljempänä *tiedonantovelvoiteasetus*, 3 artiklan säännöksiä kestävyysriskeihin liittyvien toimintaperiaatteiden julkaisemisesta internetsivuilla, 5 artiklan 1 kohdan säännöksiä palkitsemispolitiikkojen avoimuudesta kestävyysriskien huomioon ottamisen osalta palkitsemispolitiikoissa ja internetsivuilla tai 12 artiklan säännöksiä 3, 5 tai 10 artiklan perusteella internetsivuilla julkaistujen tietojen tarkistamisesta ja ajantasaisuudesta;

10) laiminlyö tai rikkoo kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista annetun lain 36 §:n säännöstä säännöllisestä tiedonantovelvollisuudesta tai 38 §:n säännöstä kiinnitysluottopankkitoimintaa koskevasta raportoinnista taikka näiden säännösten nojalla annettuja Finanssivalvonnan määräyksiä.

40 §

Seuraamusmaksu

Seuraamusmaksu määrätään sille, joka tahallaan tai huolimattomuudesta laiminlyö tai rikkoo arvopaperimarkkinalain 15 luvun 2 §:ssä, sijoituspalvelulain 15 luvun 2 §:ssä, kaupankäynnistä rahoitusvälineillä annetun lain 12 luvun 2 §:ssä, arvopaperitileistä annetun lain 15 §:ssä, arvosuusjärjestelmästä ja selvitystoiminnasta annetun lain 8 luvun 6 §:ssä, maksulaitoslain 48 a §:ssä, vaihtoehtorahastojen hoitajista annetun lain 22 luvun 2 §:ssä, sijoitusrahastolain 27 luvun 2 §:ssä, joukkorahoituslain 15 §:n 2 momentissa, luottolaitostoiminnasta annetun lain 20 luvun 1

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

§:ssä, osakesäästötilistä annetun lain (680/2019) 17 §:n 2 momentissa, kriisinratkaisulain 18 luvun 1 §:ssä, vakuutusten tarjoamisesta annetun lain 68 tai 71 §:ssä, tai kiinnitysluottopankeista ja katetuista joukkolainoista annetun lain 46 §:ssä tarkoitettuja säännöksiä tai päätöksiä.

71 §

Oikeus ja velvollisuus luovuttaa tietoja

Finanssivalvonnan on 2 momentissa säädettyjen edellytysten täyttyessä

1) luovutettava toisessa ETA-valtiossa sijaitsevalle katettujen joukkolainojen liikkeeseenlaskusta ja katettujen joukkolainojen julkisesta valvonnasta sekä direktiivien 2009/65/EY ja 2014/59/EU muuttamisesta annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin (EU) 2019/2162 18 artiklan 2 kohdassa tarkoitettulle viranomaiselle tämän pyynnöstä katettujen joukkolainojen valvonnan kannalta tarpeellisia tietoja

2) omasta aloitteestaan luovutettava 1 kohdassa tarkoitetuille viranomaisille sellaisia hallussaan olevia tietoja, jotka voivat olennaisesti vaikuttaa katettujen joukkolainojen liikkeeseenlaskua koskevien edellytysten arviointiin toisessa Euroopan unionin jäsenvaltiossa.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

4.

Laki

luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain 2 ja 4 luvun muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti

muutetaan luottolaitosten ja sijoituspalveluyritysten kriisinratkaisusta annetun lain (1194/2014) 4 luvun 1 §:n 2 momentin 3 kohta, ja

lisätään 2 luvun 9 §:ään uusi 2 momentti ja 4 luvun 1 §:ään, sellaisena kuin se on osaksi laissa 821/2017, uusi 3 momentti, jolloin nykyiset 3—5 momentti siirtyvät 4—6 momentiksi, seuraavasti:

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

2 luku

Kriisinratkaisusuunnitelma

9 §

Kriisinratkaisusuunnitelmia koskeva tiedonantovelvollisuus

Viraston on toimitettava laitokselle kriisinratkaisusuunnitelman tiivistelmä.

4 luku

Laitoksen asettaminen kriisihallintoon

1 §

Kriisihallintoon asettamisen edellytykset

Laitos on 1 momentin 1 kohdassa tarkoitettulla tavalla kykenemätön tai todennäköisesti kykenemätön jatkamaan toimintaansa, jos se:

3) tarvitsee toimintansa jatkamiseksi sellaista poikkeuksellista julkista tukea, joka ei ole tilapäinen valtion takaus keskuspankin tarjoamalle maksuvalmiusjärjestelylle tai laitoksen varainhankinnalle, tai laitoksen tilapäistä pääomittamista tavanomaisin ehdoin, silloin kun tässä kohdassa tarkoitettun toimenpiteen kohteena oleva laitos ei täytä 1 ja 2 kohdassa tai 6 luvun 1 §:n 2 momentissa tarkoitettuja edellytyksiä, ja kun nämä toimet ovat välttämättömiä vakavan häiriön korjaamiseksi rahoitusmarkkinoilla, eikä toimilla kateta tappioita, joita laitos on kärsinyt tai todennäköisesti kärsii lähitulevaisuudessa.

Edellä 2 momentin 3 kohdassa tarkoitettu laitoksen pääomittaminen on rajoitettava lisäyksiin, jotka ovat tarpeen, jotta voidaan puuttua Euroopan keskuspankin, Euroopan pankkiviranomaisen tai Finanssivalvonnan toteuttamien, kansallisella, Euroopan unionin tai yhteisen valvontamekanismin tasolla sovellettavien stressitestien, omaisuuserien laadun tarkastelujen tai vastaavien menettelyjen perusteella todettuihin pääomavajeisiin, jotka toimivaltainen viranomainen soveltuvien osin on vahvistanut.

Tämä laki tulee voimaan _____ päivänä _____ kuuta 20 ____.

5.

Laki

sijoituspalvelulain muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan sijoituspalvelulain (747/2012) 7 luvun 3 § 2 momentin johdantokappale, sellaisena
kuin se on laissa 523/2021, ja
lisätään 6 lukuun siitä lailla 523/2021 kumotun 3 §:n tilalle uusi 3 § seuraavasti:

6 luku

Sijoituspalvelun tarjoamisen taloudelliset toimintaedellytykset ja talouden vakauden valvonta

3 §

Sijoituspalveluyrityksiä koskevat poikkeukset osakeyhtiölain soveltamisesta

Osakeyhtiölain (624/2006) 8 luvun 2 §:ssä tarkoitetun sijoitetun vapaan oman pääoman rahastoon kirjattua osakkeita ja osuuksia vastaavaa pääomaa, joka on sisällytetty sijoituspalveluyrityksen ydinpääomaan, ei saa palauttaa, eikä käyttää voitonjakoon ilman Finanssivalvonnan etukäteistä lupaa.

Mitä osakeyhtiölain 13 luvun 7 §:ssä säädetään vähemmistöosingosta sekä 16 luvun 13 §:ssä ja 17 luvun 13 §:ssä osakkeiden lunastamisesta, ei sovelleta sijoituspalveluyritykseen.

7 luku

Sijoituspalveluyrityksen toiminnan järjestäminen

3 §

Omien osakkeiden, osuuksien, pääomalainojen ja debentuurien hankintaa koskevat rajoitukset

Sijoituspalveluyritys ja sen sijoituspalvelukonsolidointiryhmään kuuluva yritys saa, jollei 3 momentista muuta johdu, osakeyhtiölain 13 luvun 10 §:n 1 momentin sekä velkakirjalain (622/1947) 34 §:n 3 momentin säännösten estämättä antaa lainaa omien tai emoyrityksen osakkeiden ja osuuksien hankkimiseksi ja ottaa niitä pantiksi, jos:

Valiokunnan mietintö TaVM 1/2022 vp

Tämä laki tulee voimaan _____
päivänä _____ kuuta 20 ____.

Helsingissä 2.2.2022

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa

puheenjohtaja Sanni Grahn-Laasonen kok
varapuheenjohtaja Hanna Kosonen kesk
jäsen Atte Harjanne vihr
jäsen Mari Holopainen vihr
jäsen Hannu Hoskonen kesk
jäsen Eeva Kalli kesk
jäsen Matias Mäkynen sd
jäsen Raimo Piirainen sd
jäsen Minna Reijonen ps
jäsen Janne Sankelo kok
jäsen Hussein al-Taei sd
jäsen Veikko Vallin ps
jäsen Tuula Väättäinen sd
jäsen Johannes Yrttiaho vas
varajäsen Kai Mykkänen kok

Valiokunnan sihteerinä on toiminut

valiokuntaneuvos Teija Miller